

5. Oženil sa svätý Jozef druhýkrát?

Piata z 54 otázok o Ježišovi Kristovi a Cirkvi, na ktoré odpovedá tím profesorov histórie a teológie z Navarskej univerzity.

07.03.2023

Podľa svätého Matúša v čase, keď Panna Mária panensky počala Ježiša, bola zasnúbená so svätým Jozefom, hoci spolu ešte nežili (Mt, 1,18). Išlo o situáciu, ktorá predchádzala manželstvu. Pre židov to bol taký pevný a reálny záväzok, že snúbenci

sa už mohli nazývať manžel a manželka, a tento záväzok sa mohol anulovať len odvrhnutím manželky.

Z textu svätého Matúša vyplýva, že keď anjel zvestoval Jozefovi a vysvetlil mu, že Mária počala z Ducha Svätého (Mt 1,20), Mária a Jozef sa vzali a začali žiť spoločne. Objasňujú nám to rozprávania o úteku a návrate z Egypta, o usadení sa v Nazarete (Mt 2,13-23), o ich spoločnom putovaní s dieťaťom do Jeruzalema a o vystúpení dieťaťa v chráme, keď už malo dvanásť rokov, ako o tom rozpráva svätý Lukáš (Lk 2,41-45). Okrem toho, keď svätý Lukáš vykresľuje zvestovanie anjela Márii, predstavuje ju ako „pannu zasnúbenú mužovi z rodu Dávidovho, menom Jozefovi“. Preto mal svätý Jozef podľa týchto evanjelií za ženu Pannu Máriu. Toto je údaj, ktorý bezpochyby patrí do historickej tradície zaznamenanej v evanjeliách.

Pokiaľ by toto bol druhý sobáš svätého Jozefa, alebo ak svätý Jozef ako starec a vdovec si nakoniec Pannu Máriu nevzal, ale staral sa o ňu ako o pannu, bola by to téma patriaca medzi legendy a neponúkala by žiadnu záruku historickosti.

Prvá zmienka o týchto legendách sa nachádza v apokryfnom „Protoevanjeliu svätého Jakuba“ z druhého storočia. Rozpráva o tom, že Mária zostávala v chráme od svojich troch rokov, a keď dosiahla vek dvanásť rokov, hľadali kňazi niekoho, kto by sa o ňu staral. Zhromaždili všetkých vdovcov z dediny, a potom, čo došlo k zázraku – z Jozefovej palice vyletela holubica –, dali Pannu do opatrovania Jozefovi. Podľa tejto legendy si však Jozef Máriu za manželku nevzal. Keď sa mu totiž anjel zjavuje vo sne, nehovorí Jozefovi ako v evanjeliu podľa sv. Matúša „neboj sa prijať Máriu, svoju

manželku“ (Mt 1,20), ale hovorí „neboj sa o túto pannu“ (XIV, 2).

Ďalší, neskorší apokryf, ktorý prepracúva tento príbeh, takzvaný „Pseudo-Matúš“, pochádza asi zo 6. storočia a z textu sa zdá, že Mária bola s Jozefom zasnúbená, lebo kňaz mu hovorí: „mal by si vedieť, že sa nemôže vydať za nikoho iného“ (VIII, 4). No všeobecne hovorí o svätom Jozefovi ako o opatrovníkovi Panny Márie. Na druhej strane, to, že Jozef bol zasnúbený s Máriou, sa jasne uvádza v „Knihe o narodení Márie“, ktorá je akýmsi zhrnutím Pseudo-Matúša a tiež v knihe „Príbeh Jozefa, tesára“ (IV,4-5).

Preto neexistujú žiadne historické údaje, ktoré by nám dovoľovali tvrdiť, že svätý Jozef bol ženatý už predtým. Najlogickejší názor je ten, že si vzal Najsvätejšiu Pannu ako mladý muž a bol ženatý len raz.

Gonzalo Aranda

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/5-ozenil-
sa-svaty-jozef-druhykrat/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/5-ozenil-sa-svaty-jozef-druhykrat/) (07.08.2025)